TACTEG
CYMRAEG

CWESTIYNAU CWIS:
Creu Portread – Profwch eich hunain!

1: Gair sy'n disgrifio enw ydy ansoddair. Darllenwch y disgrifiad yma o Morfudd. Dewiswch yr ansoddair gorau o'r rhestr i gwblhau'r disgrifiad.

Wyneb **du / goch / crwn / smwt** a bodlon sydd gan Morfudd ac arno fop o wallt **du / goch / crwn / smwt** **.** Mae ei llygaid yn fach ac mae ganddi dwy foch **du / goch / crwn / smwt** yn pefrio o'r naill ochr i'w thrwyn **du / goch / crwn / smwt** .

2: Wrth ysgrifennu portread, canolbwyntiwch ar y nodweddion diddorol sy'n gwneud y cymeriad yn wahanol. Darllenwch y rhestr o ddisgrifiadau a dewiswch y pedwar disgrifiad mwyaf diddorol i'w cynnwys yn y portread.

- ☐ Coesau cyffredin
- ☐ Trwyn cam
- ☐ Taldra cymedrol
- ☐ Clustiau fel bresych
- ☐ Breichiau arferol
- ☐ Bysedd hirion
- ☐ Llygaid gweld popeth
- ☐ Gwallt gwalltiog

©BBC

3: Gallwn ddefnyddio idiomau i ddisgrifio beth mae'r cymeriad yn ei wneud.
Dyma restr o idiomau:

A - Heb siw na miw

B - Gwneud ei orau glas

C - â'i wynt yn ei ddwrn

CH - Tipyn o dderyn

Pa idiom sy'n cyfateb i'r cymeriad sy'n cael ei ddisgrifio isod?
Ysgrifennwch y llythyren (A-CH) yn y blwch.

☐	Aeth Aled i'r ysgol yn dawel heb ddweud gair.
☐	Roedd Dylan o hyd mewn trafferth gyda Mr Ifans am siarad gormod yn y dosbarth.
☐	Roedd Dafydd bob amser yn trio'n galed i orffen ei waith.
☐	Rhedodd Arwyn yn gyflym iawn er mwyn cyrraedd yr ysgol ar amser.

4: Mewn portread mae'n bwysig defnyddio rhagenwau, hynny yw, ef/fo/hi/ganddi/ganddo.
Darllenwch y disgrifiad a dewiswch y rhagenw cywir i gwblhau'r disgrifiad.

Mae Delyth yn ferch fyr fel corrach ac mae **ganddo / ganddi** frychni haul ar draws ei thrwyn. Mae **hi / e** yn hoffi gwisgo dillad du o hyd ac mae **hi / e** wrth ei bodd yn casglu malwod.

Mae Brychan yn llawn drygioni, o hyd yn chwarae triciau ar ei ffrindiau. Mae **hi / e** yn dwlu cynllunio ei branc nesaf ac yn aml bydd ei ffrindiau yn ei ddal yn chwerthin o dan ei wynt wrth **iddi / iddo** feddwl am y tric nesaf. Mae **ganddo / ganddi** hiwmor direidus sy'n ei wneud yn unigryw.

©BBC

ATEBION CWIS:
Creu Portread – Profwch eich hunain!

1: Gair sy'n disgrifio enw ydy ansoddair. Darllenwch y disgrifiad yma o Morfudd. Dewiswch yr ansoddair gorau o'r rhestr i gwblhau'r disgrifiad.

Wyneb **crwn** a bodlon sydd gan Morfudd ac arno fop o wallt **du** . Mae ei llygaid yn fach ac mae ganddi dwy foch **goch** yn pefrio o'r naill ochr i'w thrwyn **smwt** .

2: Wrth ysgrifennu portread, canolbwyntiwch ar y nodweddion diddorol sy'n gwneud y cymeriad yn wahanol. Darllenwch y rhestr o ddisgrifiadau a dewiswch y pedwar disgrifiad mwyaf diddorol i'w cynnwys yn y portread.

- ☐ Coesau cyffredin
- ☑ Trwyn cam
- ☐ Taldra cymedrol
- ☑ Clustiau fel bresych
- ☐ Breichiau arferol
- ☑ Bysedd hirion
- ☑ Llygaid gweld popeth
- ☐ Gwallt gwalltiog

©BBC

3: Gallwn ddefnyddio idiomau i ddisgrifio beth mae'r cymeriad yn ei wneud.
Dyma restr o idiomau:

A - Heb siw na miw

B - Gwneud ei orau glas

C - â'i wynt yn ei ddwrn

CH - Tipyn o dderyn

Pa idiom sy'n cyfateb i'r cymeriad sy'n cael ei ddisgrifio isod?
Ysgrifennwch y llythyren (A-CH) yn y blwch.

A	Aeth Aled i'r ysgol yn dawel heb ddweud gair.
CH	Roedd Dylan o hyd mewn trafferth gyda Mr Ifans am siarad gormod yn y dosbarth.
B	Roedd Dafydd bob amser yn trio'n galed i orffen ei waith.
C	Rhedodd Arwyn yn gyflym iawn er mwyn cyrraedd yr ysgol ar amser.

4: Mewn portread mae'n bwysig defnyddio rhagenwau, hynny yw, ef/fo/hi/ganddi/ganddo.
Darllenwch y disgrifiad a dewiswch y rhagenw cywir i gwblhau'r disgrifiad.

Mae Delyth yn ferch fyr fel corrach ac mae **ganddi** frychni haul ar draws ei thrwyn. Mae **hi** yn hoffi gwisgo dillad du o hyd ac mae **e** wrth ei bodd yn casglu malwod.

Mae Brychan yn llawn drygioni, o hyd yn chwarae triciau ar ei ffrindiau. Mae **e** yn dwlu cynllunio ei branc nesaf ac yn aml bydd ei ffrindiau yn ei ddal yn chwerthin o dan ei wynt wrth **iddo** feddwl am y tric nesaf. Mae **ganddo** hiwmor direidus sy'n ei wneud yn unigryw.

©BBC